

СТАНОВИЩЕ

от доцент Иван Стоилов Стоилов, доктор,
Катедра „Физическо възпитание и спорт“ при УНСС, град София.

Относно: дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 7.6. Спорт „Теория и методология на спортната наука.

Автор на дисертационния труд: Явор Йорданов Вълчинов – докторант редовна форма на обучение към катедра „Футбол и тенис“.

Тема на дисертационния труд: „Експериментален модел за развиване на скоростните способности при 17-18 годишни футболисти“

Научен Ръководител: Доц. Емил Атанасов, доктор

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд, съгласно Заповед № 1064/12.11.2024 г., на Ректора на НСА „Васил Левски“.

1. Информация за дисертанта

Докторантът е представил за обсъждане дисертационния си труд в катедра „Футбол и тенис“ на НСА, съгласно изискванията на ППЗРАСРБ. Разкриването на процедурата по защита на дисертационния труд е извършено на основание: решения на КС №153/30.10.2024 г.

Явор Вълчинов е роден на 23.11.1974 г. в град София. През 1997 започва своето следване в НСА „Васил Левски“, където се дипломира като треньор по футбол и учител по физическо възпитание през 2006 г. През 2008 г. завършва магистърска степен в НСА. В периода 2008 – 2009 г. придобива най-високия лиценз „УЕФА Про“ към БТШФ, притежава редица други сертификати и професионални постижения. Има изключително богата спортна кариера, като играе за отборите на Локомотив Сф, СЦ Падерборн 07, Родопа Смолян и Миньор Перник. След края на състезателната си кариера Явор Вълчинов стартира изключително успешната си кариера като треньор в Локомотив Сф. Работи още в отборите на ПФК Лудогорец Разград, където печели шампионска титла на България и става носител на Купата на България, ПФК Левски, ПФК Монтана, ПФК Арда Кърджали и ФК Витоша 13. Към момента е помощник-треньор на младежкия национален отбор до 21 г., а също така е практически наставник към БТШФ.

2. Кратка характеристика на предоставения дисертационен труд

Представеният за рецензиране дисертационен труд е в обем от 181 печатни страници, онагледен с използването на 24 таблици и 43 фигури. Библиографията е в обем

от 19 страници и включва 196 литературни и документални източника от които 92 на кирилица и 104 на латиница. Приложенията са в обем от 29 страници. С висока практическа стойност е предоставеният в приложение 2 експериментален модел за подобряване на скоростните възможности при 17-18 годишни футболисти, където акцентът е подобряване на взривната сила и експлозивност, първата крачка и редуциране на контракрачката, стартовата реакция и ускорението в съчетание с контрола на топката и добрата координация.

Футболната игра поставя все по-високи изисквания към състезателите свързани с техническите им умения, тактическата подготовка, физическата мощ и психическа устойчивост. Непрекъснатото повишаване на спортното майсторство и конкуренцията е характерна черта на съвременния спорт. Това предполага такива промени в управлението и организацията на тренировъчния процес, които да го усъвършенстват и подпомогнат реализирането на по-високи резултати. Едно ключово двигателно качество отличава успешните състезатели от останалите и това е бързината, с всички нейни форми на проявление. Следователно при изграждане на подрастващите футболисти е изключително важно да бъдат развивани техните скоростни способности, за да достигнат максималния си потенциал. Ето защо, избраната изследователска тема, свързана с прилагането на ефективен модел за максимално разгръщане на скоростния потенциал на 17-18 годишни състезатели по футбол, е навременна и е с актуална значимост и практико-приложна реализация.

Предложеният дисертационен труд отговаря на основните изисквания за такъв род разработки, включва увод, три основни глави, изводи и препоръки оформени в четвърта глава, използвана литература и приложения.

На базата на обширния литературен обзор в първа глава, авторът е проучил 196 литературни източника, е изведена работната хипотеза. Авторът предполага, че разработването и прилагането на експериментален модел, насочен към развитие на бързината и силата на 17-18 годишни футболисти, ще доведе до значително подобрене на скоростните им възможности.

Във втора глава са изведени целта, задачите, методиката и организацията на изследването. Целта и произтичащите от нея пет задачи, са ясно и точно формулирани, и следват логиката на изведената хипотеза. Използваните изследователски методи дават възможност за обективен анализ и постигане задачите на изследването. Тестовата батерия е релевантна по отношение установяване промените вследствие на тренировъчните натоварвания в двете изследвани групи.

Глава трета е изключително добре онагледена с фигури и таблици, на базата на използваните статистически методи е извършено прецизно тълкуване на обективните показатели от проведените изследвания.

Направените изводи и препоръки в четвърта глава се основават на поставените задачи и дават отговор на формулираната хипотеза на изследването.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

В дисертационния труд Явор Вълчинов, прави обстоен анализ на особеностите при проявление на двигателното качество бързина, спецификата на проявление на бързината във футболната игра, както и теоретико-методичните постановки при развиване на това фундаментално за спорта качество. Прави впечатление актуалността на използваната литература, както и творческата интерпретация и мнението на автора по изследваната проблематика. На база проведеното анкетно проучване, Явор Вълчинов

отчита, че не се работи достатъчно за развиване на скоростните способности в ДЮШ по футбол, а разработването и апробирането на съвременна методика за развиване на бързината би била изключително полезна за специалистите работещи в сферата. Изготвените и представени от дисертанта нормативни таблици за оценка на физическото развитие при подрастващи футболисти, биха могли да се използват за нуждите на спортния подбор във футбола. Съществен принос за практиката има извършения корелационен анализ, чрез който се определят насоките за тренировъчните въздействия основани на установените зависимости между специалните физически, технико-тактически и психологически качества. Подробно представеният експериментален модел включващ 24 сесии е много добре онагледен със снимков материал, съдържание, времетраене и дозировка, което е съществен принос за практиката. Използваната тестова батерия е подходяща за установяване на промените в отделните показатели.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Основните достойнства и приноси на дисертационния труд са:

- Извършен е задълбочен анализ на литературните източници свързан с факторите, които влияят върху развитието на скоростните възможности, включително физиологични и психологически;
- Анкетното проучване установява недостатъчната теоретична и методико-практическа подготовка на анкетирания треньори по отношение на мястото и дозирутката на методите и средствата за развиване на скоростните способности;
- Изготвени са нормативни таблици за оценка на физическото развитие при подрастващи футболисти, които имат съществен принос за практиката и нуждите на спортния подбор във футбола;
- Разработен е и апробиран в практиката ефективен модел за максимално разгръщане на скоростния потенциал при 17-18 годишни футболисти;
- Обобщено са представени изводи и препоръки за процеса на задълбочено развитие и усъвършенстване на скоростно-силовите възможности при млади футболисти.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Представени са две публикации. В една от статиите Явор Вълчинов е съавтор. Предоставените публикации напълно отговарят на изискванията за развитие на академичния състав в Република България.

6. Оценка по автореферата

Авторефератът е изготвен коректно. Отбелязани са основните моменти и резултати от проведеното научно изследване.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Въпросът ми към Явор Вълчинов е какви корекции би направил в така предложения експериментален модел за развитие на скоростните способности на млади футболисти, които да повишат ефективността на прилаганите въздействия за подобряване на скоростните способности в работата с подрастващи футболисти, след проведения експеримент?

8. Заключение

Дисертационният труд съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ). Представените материали и дисертационни резултати напълно съответстват на специфичните изисквания в дадената област.

Въз основа на изложеното определено считам, че трудът има всички качества и приноси и предлагам на уважаемите колеги - членове на научното жури да присъдят на Явор Йорданов Вълчинов образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 7.6. Спорт „Теория и методология на спортната наука“.

София
11.12.2024 г.

Изготвил становището:.....
/доц. д-р Иван Стоилов/

OPINION

By Ass. Prof. Ivan Stoilov Stoilov, PhD,
Department „Physical Education and sports“,with UNWE, Sofia

Ref: Dissertation paper for acquiring of educational and scientific degree “Doctor”, in professional direction 7.6. Sport „Theory and methodology of Sport science”.

Author of the Dissertation paper: Yavor Yordanov Valchinov – Doctoral candidate, regular form of education, with the department „Football and Tennis”.

Theme of the Dissertation paper: „Experimental model for development of speed capabilities with 17-18 years old football players“

Scientific Advisor: Ass. Prof. Emil Atanasov, PhD

Reason for presentation of the Opinion: participation at the scientific jury on defending the Dissertation paper, according to Order No. 1064/12.11.2024, of the Rector of the NSA „Vasil Levski”.

1. Information of the Dissertation author

Dissertation author has presented for consideration his Dissertation paper at the Department “Football and Tennis”, with the NSA, according to the requirements of the Regulation for applying the Law for development of the academic staff in the Republic of Bulgaria. The opening of the procedure on defending the Dissertation paper has been carried out grounding: Decisions of the Commission under No. 153/30.10.2024.

Yavor Valchinov was born on 23.11.1974 in Sofia. In 1997 he started his education at NSA “Vasil Levski”, graduating it as a trainer on football, and teacher on Physical education and sports, in 2006. In 2008 he completed his Master’s degree in NSA. In the period 2008 – 2009, he acquired the highest license „UEFA Pro“, with the BTSF (Bulgarian Training School on Football), possesses a number of other Certificates and professional achievements. He has an extremely rich sport career, playing for the teams of Lokomotiv Sofia, Paderborn 07, Rodopa Smolian and Minior Pernik. After the end of his competitive career, Yavor Valchinov has started his extremely successive career as a trainer in Lokomotiv Sofia. He has worked in the PFC Ludogorets Razgrad, where he has won the Championship title of Bulgaria, becoming a Cup winner of Bulgaria, PFC Levski, PFC Montana, PFC Arda Kardzhali and FC Vitosha 13. As of this moment, he has been employed as an assistant-trainer of the youth national team up to 21, and in fact he is a mentor with the BTSF.

2. Brief characteristics of the Dissertation paper presented

The presented for reviewing Dissertation paper consists of 181 printed pages, illustrated by 24 Tables and 43 Figures. Bibliography consists of 19 pages, including 196 Literature and documentary sources, of which 92 in Cyrillic Alphabet and 104 in Latin. Enclosures include 29 pages. Of high practical value is the presented in Enclosure 2, experimental model for

improvement of the speed capabilities with 17-18 years old football players, the focus being on the perfection of the explosive strength and explosiveness, the first step and counter-step reducing, the start reaction and acceleration, in combination with the ball control and good coordination.

Football game sets increasingly higher requirements toward the contestants, connected with their technical skills, tactical preparation, physical power and psychic steadiness. The constant increasing of the sport mastery and competitiveness is a characteristic feature of the contemporary sport. It supposes such changes in the management and organization of the training process that could lead to its perfection and support in the realization of higher achievements. One key motor quality distinguishes the successful contestants from the others and that is the speed, with all its forms of manifestation. Therefore, at building of growing up football players, it is of extreme importance to develop their speed capabilities, in order to achieve their potential. That is why, the chosen research theme, connected with the application of an efficient model for maximum showing of the speed potential of 17-18 years old football competitors, is timely and of actual significance and practice-application realization.

The proposed Dissertation paper conforms to the basic requirements for such type of developments, including a preface, three main chapters, conclusions and recommendations, formed up in a fourth chapter, literature used and enclosures.

The work hypothesis has been deducted grounding the profound literature survey in Chapter one, the author has investigated 196 Literature sources. The author supposes that the development and application of the experimental model, directed toward development of speed and strength of 17-18 years old football players, will lead to significant improvement of their speed capabilities.

In the second Chapter, deducted are the aim, tasks, methodology and organization of the investigation. The aim and the coming out of it five tasks, are clearly and precisely formulated and follow the logic of the hypothesis deducted. The used investigation methods give opportunity for an objective analysis and achieving the tasks of the investigation. The Test battery is relevant as refers the establishment of changes as a result of training loading in both groups, under investigation.

Chapter three is extremely well illustrated by Figures and Tables, basing the used statistical methods, precise interpretation has been made of the objective indices from the surveys made.

The conclusions and recommendations made in Chapter four, are based on the tasks set, giving reply to the formulated hypothesis of the investigation.

3. Assessment of the got scientific and science-application results

In the Dissertation paper, Yavor Valchinov makes a profound analysis of the peculiarities at manifestation of the motor quality speed, specifics of speed manifestation at football game, as well as the theoretical-methodology treatment with development of this fundamental for the sport quality. What makes impression is the actuality of the literature used, as well as the creative interpretation and opinion of the author on the investigated problems. Grounding the carried out inquiry survey, Yavor Valchinov admits that it is not worked enough for the development of the speed capabilities in Youth schools on football, because the working out and approbation of contemporary methods for development of speed, could be extremely useful for the experts, working in the field. The normative Tables prepared and presented by the Dissertation author, for assessment of physical development with the growing up football players, could be used for the needs of sport selection in football. Considerable contribution for the practice has the carried out correlation analysis, defining the trends of the training

influences, grounded on the established dependencies between the special physical, technical-tactical and psychological qualities. The presented experimental model included 24 sessions is very well illustrated by picture material, content, time-duration and dosing, which is a considerable contribution to the practice. The used Test battery is suitable for establishment of changes in the separate indices.

4. Assessment of the scientific and science-applied contributions

The main virtues of the Dissertation paper are:

- Carried out is a profound analysis of the literature sources, connected with factors, influencing the development of speed capabilities, including physiological and psychological ones;
- Inquiry investigation establishes the insufficient theoretical and methods-practical preparation of the inquired trainers, as regards the place and dosing of methods and means for development of speed capabilities;
- Prepared are normative Tables for assessment of the physical development with growing up football players, having considerable contribution to the practice and needs of sport selection in football;
- Developed and approbated in practice efficient model for maximum showing of the speed potential with 17-18 years old football players;
- Summarized are the presented conclusions and recommendations of the process of profound development and perfection of the speed-force capabilities, with young football players.

5. Assessment of publications on the Dissertation

Presented are two publications. In one of the articles, Yavor Valchinov is a co-author. The presented publications fully comply with the requirements for development of the academic staff in the Republic of Bulgaria.

6. Assessment of the Author's summary of the Dissertation

The Author's summary of the Dissertation is correctly prepared. Noted are the main points and results from the carried out scientific investigation.

7. Critical remarks, recommendations and questions

My question to Yavor Valchinov is: What corrections could he make in the so offered experimental model for development of the speed capabilities of young football players, for increasing the efficiency of the applied influences for improvement of speed capabilities in the work, with growing up football players, after the experiment carried out?

8. Conclusion

Dissertation paper contains scientific, science-applied and applied results that represent an original contribution to the science and conform to all requirements of the Law for development of the Academic staff in the Republic of Bulgaria. The presented materials and Dissertation results fully conform to the specific requirements in the field given.

Basing the above-said, I definitely deem that the paper possesses all qualities and contributions, and offer to the esteemed colleagues – members of the scientific jury, to confer the educational and scientific degree “DOCTOR”, on Yavor Yordanov Valchinov in Professional direction 7.6. Sport “Theory and methodology of Sport Science”.

Sofia
11.12.2024

Opinion prepared:.....
/Ass. Prof. Ivan Stoilov, PhD/